

Mixed Distributions

$$\rho N(\mu_1, \sigma_1^2) + (1-\rho)N(\mu_2, \sigma_2^2)$$

$$\int (\rho f_1 + (1-\rho)f_2) = \rho \int f_1 + (1-\rho) \int f_2 = 1$$

$$L(\rho, \mu_1, \sigma_1^2, \mu_2, \sigma_2^2) = \prod_{i=1}^n [\rho f(\chi_i, \mu_1, \sigma_1^2) + (1-\rho)f(\chi_i, \mu_2, \sigma_2^2)]$$

Πολυωνυμική Κατανομή

Εκτελώ πείραμα $X_1, \dots, X_k$ φορές $X_1 + \dots + X_k = n$.

Πιθανότητα επιτυχίας κατηγορίας k είναι ρ_k , τέτοιο ώστε $\sum_{i=1}^n \rho_i = 1$.

$$L(\rho) = P(X_1 = \chi_1, \dots, X_k = \chi_k) = \frac{n!}{\chi_1! \cdots \chi_k!} \rho_1^{\chi_1} \cdots \rho_k^{\chi_k}$$

Ε.Μ.Π. των $\rho_1, \dots, \rho_k$

$$l(\rho) = \log L(\rho) = \log n! - \log(\chi_1! \cdots \chi_k!) + \chi_1 \log \rho_1 + \cdots + \chi_k \log \rho_k$$

$$\frac{\partial l(\rho)}{\partial \rho_1} = \frac{\chi_1}{\rho_1} + \frac{\chi_k}{1 - \sum_{i=1}^{k-1} \rho_i} \cdot (-1) = 0$$

$$\frac{\partial l(\rho)}{\partial \rho_2} = \frac{\chi_2}{\rho_2} - \frac{\chi_k}{1 - \sum_{i=1}^{k-1} \rho_i} = 0$$

⋮

$$\frac{\partial l(\rho)}{\partial \rho_{k-1}} = \frac{\chi_{k-1}}{\rho_{k-1}} - \frac{\chi_k}{1 - \sum_{i=1}^{k-1} \rho_i} = 0$$

λύνοντας το πιο πάνω σύστημα βρίσκουμε ότι $\hat{\rho}_i = \frac{X_i}{n}$, $i = 1, \dots, k$.

Παράδειγμα2

$X_1, \dots, X_n \sim U(0, \vartheta)$

$$L(\vartheta) = \prod_{i=1}^n f(\chi_i, \vartheta) = \frac{1}{\vartheta^n} \mathbf{1}_{[0 \leq \min X_i \leq \max X_i \leq \vartheta]}$$

γραφική

Αρα $\hat{\vartheta} = \max X_i$, $L(\vartheta)$ φθίνουσα στο $(\max X_i, +\infty)$.

Παράδειγμα3

$X_1, \dots, X_n \sim f(\chi, \vartheta) = e^{-(\chi - \vartheta)}$, $\chi \geq \vartheta$

$$L(\vartheta) = \prod_{i=1}^n f(\chi_i, \vartheta) = \prod_{i=1}^n e^{-(\chi_i - \vartheta)} \mathbf{1}_{[\chi_i \geq \vartheta]} = e^{-\sum (\chi_i - \vartheta)} \mathbf{1}_{[\min \chi_i \geq \vartheta]} = e^{-\sum \chi_i + n\vartheta} \mathbf{1}_{[\min \chi_i \geq \vartheta]}$$

$L(\vartheta)$ αύξουσα στο $(-\infty, \min X_i)$ $\Rightarrow \hat{\vartheta} = \min X_i$.

Παράδειγμα4

$$X_1, \dots, X_n \sim U\left(\vartheta - \frac{1}{2}, \vartheta + \frac{1}{2}\right)$$

$$f(\chi, \vartheta) = 1 \quad , \vartheta - \frac{1}{2} \leq X_i \leq \vartheta + \frac{1}{2}$$

$$L(\vartheta) = \prod_{i=1}^n \mathbf{1}_{[\vartheta - \frac{1}{2} \leq X_i \leq \vartheta + \frac{1}{2}]} = \mathbf{1}_{[\vartheta - \frac{1}{2} \leq \min X_i \leq \max X_i \leq \vartheta + \frac{1}{2}]}$$

$$\vartheta - \frac{1}{2} \leq \min X_i \Rightarrow \vartheta \leq \min X_i + \frac{1}{2}$$

$$\max X_i \leq \vartheta + \frac{1}{2} \Rightarrow \vartheta \geq \max X_i - \frac{1}{2}$$

$$\text{άρα } \max X_i - \frac{1}{2} \leq \vartheta \leq \min X_i + \frac{1}{2}$$

όπου $\hat{\vartheta}$ είναι οποιαδήποτε τιμή στο $[\max X_i - \frac{1}{2}, \min X_i + \frac{1}{2}]$.

Παράδειγμα5

$$X_1, \dots, X_n \sim f(\chi, \vartheta) = \frac{1}{2} e^{-|\chi - \vartheta|} , \chi \in R.$$

$$L(\vartheta) = \prod_{i=1}^n \frac{1}{2} e^{-|\chi_i - \vartheta|} = \frac{1}{2^n} e^{-\sum_{i=1}^n |\chi_i - \vartheta|}$$

$$\log L(\vartheta) = -n \log 2 - \sum_{i=1}^n |\chi_i - \vartheta|.$$

Θεώρησε $X_1, \dots, X_n$ και έστω X τυχαία μεταβλητή τέτοια ώστε $P(X = \chi_i) = \frac{1}{n}$. Αν

$$E(|X - \vartheta|) = \sum_{i=1}^n \frac{1}{n} |\chi_i - \vartheta| \text{ ελαχιστοποιείται ως προς } \vartheta \text{ στη διάμεσο των } X_1, \dots, X_n.$$

- Αν το n είναι περιπτός, η διάμεσος είναι η μεσαία παρατήρηση στο διατεταγμένο δείγμα.
- Αν το n είναι άρπιο, η διάμεσος είναι ο μέσος όρος των μεσαίων παρατηρήσεων στο διατεταγμένο δείγμα.

$$X \sim F$$

$$E(X), \text{var}(X) < +\infty$$

Θεωρώ την $\Phi(\alpha) = E(X - \alpha)^2$. Ελαχιστοποίηση της $\Phi(\alpha) \Rightarrow \alpha^* = E(X)$

$$\text{Τώρα } \epsilon \text{χω } \Phi(\alpha) = E(|X - \alpha|)$$

Για συνεχή τυχαία μεταβλητή, η διάμεσος είναι εκείνο το σημείο για το οποίο

$$P(X \leq m) = \frac{1}{2} \Leftrightarrow F(m) = \frac{1}{2}.$$

Θα ελαχιστοποιήσω την $\Phi(\alpha) = E(|X - \alpha|)$ ως προς α .

$$\Phi(\alpha) = E(|X - \alpha|) = \int (\chi - \alpha) dF(\chi) = \int_{-\infty}^{\alpha} |\chi - \alpha| dF(\chi) + \int_{\alpha}^{\infty} |\chi - \alpha| dF(\chi)$$

$$= \int_{-\infty}^{\alpha} (\alpha - \chi) dF(\chi) + \int_{\alpha}^{\infty} (\chi - \alpha) dF(\chi) \quad (1)$$

$$\int_{-\infty}^{\alpha} (\alpha - \chi) dF(\chi) = (\alpha - \chi) F(\chi)|_{-\infty}^{\alpha} + \int_{-\infty}^{\alpha} F(\chi) d\chi$$

$$\int_{\alpha}^{\infty} (\chi - \alpha) dF(\chi) = - \int_{\alpha}^{\infty} (\chi - \alpha) d(1 - F(\chi)) = -(\chi - \alpha)(1 - F(\chi))|_{\alpha}^{\infty} + \int_{\alpha}^{\infty} (1 - F(\chi)) d\chi$$

$$(1) \Rightarrow \Phi(\alpha) = \int_{-\infty}^{\alpha} F(\chi) d\chi + \int_{\alpha}^{\infty} (1 - F(\chi)) d\chi = F(\alpha) - (1 - F(\alpha)) = 2F(\alpha) - 1 = 0$$

$$\Rightarrow \alpha^* : F(\alpha^*) = \frac{1}{2} \Rightarrow \alpha^* : \text{διάμεσος.}$$

Ιδιότητες Ε.Μ.Π.

1. $X_1, \dots, X_n \sim f(\chi, \vartheta)$, T επαρκής στατιστική συνάρτηση και $\hat{\vartheta}$ Ε.Μ.Π.

Τότε η $\hat{\vartheta}$ είναι συνάρτηση της T .

Αφού T επαρκής $\Rightarrow L(\vartheta) = g(T, \vartheta) h(X_1, \dots, X_n)$. Άρα μεγιστοποίηση ως προς $\hat{\vartheta}$ σημαίνει μεγιστοποίηση του $g(T, \vartheta) \Rightarrow \hat{\vartheta}$ συνάρτηση του T .

2. $X_1, \dots, X_n \sim f(\chi, \vartheta)$, $\hat{\vartheta}$ Ε.Μ.Π. και $T = g(\vartheta)$ όπου η g είναι 1-1 συνάρτηση.
Τότε η $\hat{\tau} = g(\hat{\vartheta})$.

Παράδειγμα1

$$X_1, \dots, X_n \sim P_0(\vartheta)$$

$$P(X=0) = e^{-\vartheta} = \tau. \text{ Τότε η Ε.Μ.Π. της } \tau \text{ είναι η } \hat{\tau} = e^{-\hat{\vartheta}} = e^{-\bar{X}}.$$

Παράδειγμα2

$$X_1, \dots, X_n \sim N(\mu, \sigma^2). \text{ Να εκτιμηθούν τα } \mu, \sigma^2.$$

$$P(X_1 \leq \chi) = P\left(\frac{X_1 - \mu}{\sigma} \leq \frac{\chi - \mu}{\sigma}\right) = \Phi\left(\frac{\chi - \mu}{\sigma}\right).$$

$$\text{Αν } \theta \text{ έσω } \tau = \Phi\left(\frac{\chi - \mu}{\sigma}\right) \text{ τότε } \hat{\tau} = \Phi\left(\frac{\chi - \hat{\mu}}{\hat{\sigma}}\right) \text{ όπου } \hat{\mu} = \bar{X} \text{ και}$$

$$\hat{\sigma}^2 = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n (X_i - \bar{X})^2.$$

$$X_1, \dots, X_n \sim N(\mu_X, \sigma^2)$$

$$\Psi_1, \dots, \Psi_m \sim N(\mu_\Psi, \sigma^2)$$

$$X \perp \Psi$$

Να βρεθεί η Ε.Μ.Π. της

$$P(\bar{\Psi} \leq \bar{X}) = P(\bar{\Psi} - \bar{X} \leq 0)$$

$$\text{γνωρίζω ότι } \bar{X} \sim N(\mu_X, \sigma^2) \text{ και } \bar{\Psi} \sim N(\mu_\Psi, \sigma^2)$$

$$\bar{X} \perp \bar{\Psi} \text{ και } \bar{\Psi} - \bar{X} \sim N\left(\mu_X + \mu_\Psi, \frac{\sigma^2}{n} + \frac{\sigma^2}{m}\right)$$

άρα,

$$\begin{aligned} P(\bar{\Psi} - \bar{X} \leq 0) &= P\left(\frac{\bar{\Psi} - \bar{X} - (\mu_X + \mu_\Psi)}{\sigma \sqrt{\frac{1}{n} + \frac{1}{m}}} \leq \frac{\mu_X - \mu_\Psi}{\sigma \sqrt{\frac{1}{n} + \frac{1}{m}}}\right) = \Phi\left(\frac{\mu_X - \mu_\Psi}{\sigma \sqrt{\frac{1}{n} + \frac{1}{m}}}\right) \\ L(\mu_X, \mu_\Psi, \sigma^2) &= \prod_{i=1}^n \frac{1}{\sigma \sqrt{2\pi}} e^{-\frac{1}{2\sigma^2}(\chi_i - \mu_X)^2} \prod_{j=1}^m \frac{1}{\sigma \sqrt{2\pi}} e^{-\frac{1}{2\sigma^2}(\psi_j - \mu_\Psi)^2} \\ &= \left(\frac{1}{\sigma \sqrt{2\pi}}\right)^{n+m} e^{-\frac{1}{2\sigma^2} \left\{ \sum_i (\chi_i - \mu_X)^2 + \sum_j (\psi_j - \mu_\Psi)^2 \right\}} \end{aligned}$$

Η λογαριθμική επιφάνεια

$$l(\mu_X, \mu_\Psi, \sigma^2) = -(n+m)\log \sigma - (n+m)\log \sqrt{2\pi} - \frac{1}{2\sigma^2} \left\{ \sum_{i=1}^n (\chi_i - \mu_X)^2 + \sum_{j=1}^m (\psi_j - \mu_\Psi)^2 \right\}$$

$$\frac{\partial l}{\partial \mu_X} = 0 \Rightarrow -\frac{1}{2\sigma^2} \cdot 2 \sum_{i=1}^n (\chi_i - \mu_X) = 0 \Rightarrow \mu_X = \bar{X} \quad (1)$$

$$\frac{\partial l}{\partial \mu_\Psi} = 0 \Rightarrow -\frac{1}{2\sigma^2} \cdot 2 \sum_{j=1}^m (\psi_j - \mu_\Psi) = 0 \Rightarrow \mu_\Psi = \bar{\Psi} \quad (2)$$

$$\begin{aligned} \frac{\partial l}{\partial \sigma^2} = 0 &\Rightarrow -\frac{(n+m)}{\sigma} + \frac{1}{\sigma^2} \left\{ \sum_{i=1}^n (X_i - \bar{X})^2 + \sum_{j=1}^m (\Psi_j - \bar{\Psi})^2 \right\} = 0 \\ &\Rightarrow \hat{\sigma}^2 = \frac{\sum_{i=1}^n (X_i - \bar{X})^2 + \sum_{j=1}^m (\Psi_j - \bar{\Psi})^2}{n+m} \quad (3) \end{aligned}$$

$$\text{Από τις (1),(2),(3) η Ε.Μ.Π της } \Phi\left(\frac{\mu_X - \mu_\Psi}{\sigma \sqrt{\frac{1}{n} + \frac{1}{m}}}\right) \text{ είναι η } \Phi\left(\frac{\bar{X} - \bar{\Psi}}{\hat{\sigma} \sqrt{\frac{1}{n} + \frac{1}{m}}}\right).$$

Παράδειγμα4

$$X_1, \dots, X_n \sim f(\chi, \vartheta) = \frac{1}{\pi \{1 + (\chi - \vartheta)^2\}} , \chi \in R, \vartheta \in R$$

Αναζητώ την Ε.Μ.Π. της ϑ .

$$L(\vartheta) = \prod_{i=1}^n \frac{1}{\pi \{1 + (\chi_i - \vartheta)^2\}} = \frac{1}{\pi^n} \cdot \frac{1}{\prod_{i=1}^n \{1 + (\chi_i - \vartheta)^2\}}$$

$$l(\vartheta) = -n \log \pi - \sum_{i=1}^n \log(1 + (\chi_i - \vartheta)^2)$$

$$S(\vartheta) = \frac{\partial l(\vartheta)}{\partial \vartheta} = \sum_{i=1}^n \frac{2(\chi_i - \vartheta)}{1 - (\chi_i - \vartheta)^2} = 0 \quad \text{Newton-Raphson}$$

$$\text{Η λύση προσεγγίζεται με } f(\chi) = 0 \Rightarrow \chi_{n+1} = \chi_n - \frac{f(\chi_n)}{f'(\chi_n)}$$

$$S(\vartheta) = 0 \Rightarrow \vartheta_{n+1} = \vartheta_n - \frac{S(\vartheta_n)}{S'(\vartheta_n)}$$

και $\hat{\vartheta}_n$ Ε.Μ.Π.

Ασυμπτωτικές Ιδιότητες Ε.Μ.Π.

1 . $X_1, \dots, X_n$ τυχαίο δείγμα και $E(X_i) = \mu$

$$\text{τότε } \bar{X} \xrightarrow{P} \mu$$

2 . Αν g συνεχής τότε $g(\bar{X}) \xrightarrow{P} g(\mu)$

3 . $X_1, \dots, X_n$ τυχαίο δείγμα όπου $E(X_i) = \mu$ και $\text{var}(X_i) = \sigma^2 < +\infty$

$$\text{τότε } \frac{\sqrt{n}(\bar{X} - \mu)}{\sigma} \xrightarrow{\Delta} N(0,1).$$

$$\text{Αν } Z_n = \frac{\sqrt{n}(\bar{X} - \mu)}{\sigma} \text{ έχουμε } F_n(z) = P(Z_n \leq z) \rightarrow P(Z \leq z) = \Phi(z).$$

Θεώρημα

$$X_1, \dots, X_n \sim f(\chi, \vartheta)$$

Υποθέτουμε ότι ισχύουν οι συνθήκες ομαλότητας :

$$1 . \hat{\vartheta} \xrightarrow{P} \vartheta$$

$$2 . \sqrt{n}(\hat{\vartheta} - \vartheta) \xrightarrow{P} N\left(0, \frac{1}{I(\vartheta)}\right)$$

Απόδειξη

Ανάπτυξη κατά Taylor

$$f(\chi) = f(\chi_0) + (\chi - \chi_0)f'(\chi_0) + \frac{(\chi - \chi_0)^2}{2}f''(\chi_0) + \dots$$

$$S(\vartheta) = \sum_{i=1}^n \frac{\partial \log f(\chi_i, \vartheta)}{\partial \vartheta}$$

$$S(\hat{\vartheta}) = S(\vartheta) + (\hat{\vartheta} - \vartheta)S'(\vartheta) = \sum_{i=1}^n \frac{\partial \log f(\chi_i, \vartheta)}{\partial \vartheta} + (\hat{\vartheta} - \vartheta) \sum_{i=1}^n \frac{\partial^2 \log f(\chi_i, \vartheta)}{\partial \vartheta^2}$$

$$\sqrt{n}(\hat{\vartheta} - \vartheta) \approx - \left(\frac{1}{\sqrt{n}} \sum_{i=1}^n \frac{\partial \log f(\chi_i, \vartheta)}{\partial \vartheta} \right) \cdot \left(\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n \frac{\partial^2 \log f(\chi_i, \vartheta)}{\partial \vartheta^2} \right)^{-1}$$

$$\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n \frac{\partial^2 \log f(\chi_i, \vartheta)}{\partial \vartheta^2} \xrightarrow{P} -I(\vartheta)$$

$$\frac{1}{\sqrt{n}} \sum_{i=1}^n \frac{\partial \log f(\chi_i, \vartheta)}{\partial \vartheta} \xrightarrow{D} N(0, I(\vartheta))$$

$$\sqrt{n}(\hat{\vartheta} - \vartheta) \xrightarrow{D} \frac{1}{I(\vartheta)} N(0, I(\vartheta)) = N\left(0, \frac{1}{I(\vartheta)}\right).$$

Παράδειγμα1

$$X_1, \dots, X_n \sim N(0, \vartheta)$$

1. Να βρεθεί Ε.Μ.Π. της ϑ .

$$\hat{\vartheta} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n X_i^2$$

$$E(\hat{\vartheta}) = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n E(X_i^2) = \frac{1}{n} n \vartheta = \vartheta$$

$$\text{var}(\hat{\vartheta}) = \frac{1}{n^2} \sum_{i=1}^n \text{var}(X_i^2) = \frac{2\vartheta}{n} \xrightarrow{n \rightarrow \infty} 0$$

$$\text{όπως } \frac{X_i}{\sqrt{\vartheta}} \sim N(0,1) \Rightarrow \frac{X_i^2}{\vartheta} \sim \chi_1^2 \quad \text{άρα} \quad \text{var}(X_i^2) = 2\vartheta$$

$$\hat{\vartheta} \xrightarrow{P} \vartheta \text{ και } \hat{\vartheta} \text{ συνεπής για το } \vartheta.$$

$$2. P(\hat{\vartheta} \leq 3\vartheta) = ?$$

Ακριβής υπολογισμός

$$\frac{X_i}{\sqrt{\vartheta}} \sim N(0,1) \Rightarrow \frac{X_i^2}{\vartheta} \sim \chi_1^2 \Rightarrow \frac{\sum_{i=1}^n X_i^2}{\vartheta} \sim \chi_n^2$$

$$P(\hat{\vartheta} \leq 3\vartheta) = P\left(\frac{\sum_i X_i^2}{n} \leq 3\vartheta\right) = P\left(\frac{\sum_i X_i^2}{\vartheta} \leq 3n\right) = P(X_n^2 \leq 3n)$$

Με Ασυμπτωτικές ιδιότητες

$$\sqrt{n}(\hat{\vartheta} - \vartheta) \xrightarrow{D} N\left(0, \frac{1}{I(\vartheta)}\right) = N(0, 2\vartheta^2)$$

$$f(\chi, \vartheta) = \frac{1}{\sqrt{2\pi\vartheta}} e^{-\frac{1}{2\vartheta}\chi^2}$$

$$I(\vartheta) = E\left(\frac{\partial^2 \log f(\chi, \vartheta)}{\partial \vartheta^2}\right) = \dots = -E\left(\frac{1}{2\vartheta^2} - \frac{\chi^2}{\vartheta^3}\right) = -\frac{1}{2\vartheta^2} + E\left(\frac{\chi^2 \vartheta}{\vartheta^3}\right) = \frac{1}{2\vartheta^2}$$

$$P(\hat{\vartheta} \leq 3\vartheta) = P\left(\frac{\sqrt{n}(\hat{\vartheta} - \vartheta)}{\sqrt{2\vartheta}} \leq \frac{\sqrt{n}(3\vartheta - \vartheta)}{\sqrt{2\vartheta}}\right) = P(Z \leq \sqrt{2n}) = \Phi(\sqrt{2n}).$$

Εκτίμηση Κατά Bayes

Θεώρημα Bayes

$A_1, \dots, A_k$ διαμέριση του S . Έχουμε ότι $P(A_i) > 0$ και B ενδεχόμενο, $P(B) > 0$, $P(B / A_i) > 0$. Τότε,

$$P(A_i / B) = \frac{P(A_i \cap B)}{P(B)} = \frac{P(B / A_i)P(A_i)}{\sum_{i=1}^k P(B / A_i)P(A_i)}$$

$$X_1, \dots, X_n \sim f(\chi, \vartheta)$$

Υποθέτω ότι η ϑ είναι τυχαία μεταβλητή.

$\vartheta \sim \pi(\vartheta)$ εκ των προτέρων κατανομή (prior).

$$X_1, \dots, X_n / \vartheta \sim f(\chi, \vartheta)$$

πώς εκτιμώ τη ϑ ?

Όλη η πληροφορία για τη ϑ βρίσκεται στην εκ των υστέρων κατανομή $\pi(\vartheta / \tilde{\chi})$.

Για να εκτιμήσω τη ϑ , αναζητώ $T(\tilde{\chi})$ έτσι ώστε να ελαχιστοποιήσω την $E(T(\tilde{\chi} - \vartheta)^2 / \bar{X})$.

$$\hat{\vartheta} \text{ εκτιμήτρια Bayes και } \hat{\vartheta} = E(\vartheta / \tilde{\chi}) = \int \vartheta \pi(\vartheta / \tilde{\chi}) d\vartheta$$

$$\pi(\vartheta / \tilde{\chi}) = \frac{f(\tilde{\chi} / \vartheta) \pi(\vartheta)}{f(\tilde{\chi})} \propto \prod_{i=1}^n f(\chi_i, \vartheta) \pi(\vartheta) \propto L(\tilde{\chi} / \vartheta) \cdot \pi(\vartheta)$$

Παράδειγμα1

$X_1, \dots, X_n / \vartheta \sim Bernoulli(\vartheta)$

$\vartheta \sim Beta(\alpha, \beta)$

$$\pi(\vartheta) = c \vartheta^{\alpha-1} (1-\vartheta)^{\beta-1}$$

$$\prod_{i=1}^n \vartheta^{\chi_i} (1-\vartheta)^{1-\chi_i} = \vartheta^{\sum \chi_i} (1-\vartheta)^{n-\sum \chi_i}$$

$$\pi\left(\vartheta / \chi\right) \propto \vartheta^{\sum \chi_i} (1-\vartheta)^{n-\sum \chi_i} \vartheta^{\alpha-1} (1-\vartheta)^{\beta-1} = \vartheta^{\sum \chi_i + \alpha - 1} (1-\vartheta)^{n-\sum \chi_i + \beta - 1}$$

$$\text{άρα } \pi\left(\vartheta / \chi\right) \sim Be(\sum \chi_i + \alpha, n - \sum \chi_i + \beta)$$

$$\text{επειδή } E(Be(\alpha, \beta)) = \frac{\alpha}{\alpha + \beta}$$

$$\hat{\vartheta} = \frac{\sum \chi_i + \alpha}{\sum \chi_i + \alpha + n - \sum \chi_i + \beta} = \frac{\sum \chi_i + \alpha}{n + \alpha + \beta} = \frac{\bar{X} + \cancel{\alpha/n}}{1 + \cancel{\alpha/n} + \cancel{\beta/n}} \xrightarrow{n \rightarrow \infty} \bar{X} \text{ Ε.Μ.Π. για το } \vartheta \text{ της Bernoulli.}$$

Παράδειγμα2

$X_1, \dots, X_n \sim P_0(\vartheta)$

$\vartheta \sim G(\alpha, \beta)$

$$L\left(\chi / \vartheta\right) = \prod_{i=1}^n \frac{e^{-\vartheta} \vartheta^{\chi_i}}{\chi_i!} = \frac{e^{-n\vartheta} \vartheta^{\sum \chi_i}}{\prod_{i=1}^n \chi_i!}$$

$$\pi(\vartheta) = c \vartheta^{\alpha-1} e^{-\vartheta/\beta}$$

$$\pi\left(\vartheta / \chi\right) \propto e^{-n\vartheta} \vartheta^{\sum \chi_i} \vartheta^{\alpha-1} e^{-\vartheta/\beta} = e^{-\vartheta(n+\beta)} \vartheta^{\sum \chi_i + \alpha - 1}$$

$$\pi\left(\vartheta / \chi\right) \sim G\left(\sum \chi_i + \alpha, \frac{1}{n + \cancel{1/\beta}}\right)$$

$$\hat{\vartheta} = \frac{\sum \chi_i + \alpha}{n + \cancel{1/\beta}} \xrightarrow{n \rightarrow \infty} \bar{X} \text{ Ε.Μ.Π. για το } \vartheta \text{ της Poisson.}$$

Εκτιμητές Ελαχίστων Τετραγώνων (Least Squares)

$$X_1, \dots, X_n \sim N(\mu, \sigma^2) \quad \sigma^2 \text{ γνωστό}$$

γραφική

$$X_i = \mu + \varepsilon_i \quad \varepsilon_i \sim N(0, \sigma^2)$$

$$\begin{aligned} L(\mu) &= \prod_{i=1}^n \frac{1}{\sigma \sqrt{2\pi}} e^{-\frac{1}{2\sigma^2} \sum (\chi_i - \mu)^2} \\ \Rightarrow \log L(\mu) &= l(\mu) = -n \log \sigma \sqrt{2\pi} - \frac{1}{2\sigma^2} \sum_{i=1}^n (\chi_i - \mu)^2 \\ \therefore l(\mu) &= c + \frac{1}{2\sigma^2} \sum_{i=1}^n (\chi_i - \mu)^2 \end{aligned}$$

για να μεγιστοποιήσω την $L(\mu)$ ως προς μ αρκεί να ελαχιστοποιήσω την παράσταση $\sum_{i=1}^n (\chi_i - \mu)^2$.

Γενικά, οι εκτιμήτριες ελαχίστων τετραγώνων για ένα δείγμα $X_1, \dots, X_n \sim f(\chi, \vartheta)$ δίνονται από την ελαχιστοποίηση του $\sum_{i=1}^n (\chi_i - g(\vartheta))^2$.

Για την κανονική κατανομή της $\mu = E.E.T.$

$$(X_1, \Psi_1), \dots, (X_n, \Psi_n)$$

γραφική

Μέθοδος των Ροπών

$$X_1, \dots, X_n \sim f(\chi, \vartheta)$$

$$k \text{ ροπή} : \mu_k(\vartheta) = \int \chi^k f(\chi, \vartheta) d\chi$$

$$\text{δειγματική ροπή} m_k = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n \chi_i^k$$

$$\text{εκτιμώ την } \vartheta, \text{ εξισώνοντας} : \mu_k(\vartheta) = m_k$$

$$\text{για } k = 1, \bar{X} = \mu(\vartheta).$$

Παράδειγμα 1

$$X_1, \dots, X_n \sim G(\alpha, \beta)$$

$$\vartheta = (\alpha, \beta)$$

$$\mu_1(\vartheta) = \alpha \cdot \beta = m_1 \text{ και} \mu_2(\vartheta) = \alpha(\alpha + 1)\beta^2 = m_2$$

$$\text{τότε} \hat{\alpha} = \frac{m_1}{\frac{m_2}{m_1} - 1} \quad \hat{\beta} = \frac{m_2}{m_1} - 1.$$

Εκθετική Οικογένεια Κατανομών

$X \sim f(\chi, \vartheta) = e^{\vartheta \chi - b(\vartheta) + c(\chi)}$, $\chi \in A$ κανονική μορφή
 X ανηκεί στην εκθετική οικογένεια κατανομών.

Παράδειγμα1

$X \sim P_0(\vartheta)$

$$f(\chi, \vartheta) = \frac{e^{-\vartheta} \vartheta^\chi}{\chi!} = e^{\chi \log \vartheta - \vartheta - \log \chi!}$$

$$c(\chi) = -\log \chi! \quad b(\vartheta) = \vartheta \text{ με κανονική μορφή όταν } u = \log \vartheta.$$

Παράδειγμα2

$X \sim Bin(n, p)$

$$f(\chi, \vartheta) = \binom{n}{\chi} p^\chi (1-p)^{n-\chi} = e^{-\log p + (n-\chi) \log(1-p) + \log \binom{n}{\chi}}$$

$$= e^{\chi \log \left(\frac{p}{1-p} \right) + n \log(1-p) + \log \binom{n}{\chi}}$$

$$\text{όπου } c(\chi) = \log \binom{n}{\chi} \quad b(p) = -n \log(1-p) \text{ και } \vartheta = \log \frac{p}{1-p}.$$

Παράδειγμα3

$X \sim N(\mu, \sigma^2)$

$$\frac{1}{\sigma \sqrt{2\pi}} e^{-\frac{1}{2\sigma^2}(\chi - \mu)^2} = e^{-\log \sigma - \log \sqrt{2\pi} - \frac{1}{2\sigma^2}\chi^2 + \frac{\chi\mu}{\sigma^2} - \frac{\mu^2}{2\sigma^2}}$$

$$= e^{-\frac{\mu^2}{2\sigma^2} - \log \sigma - \log \sqrt{2\pi} + (\chi^2 - \chi) \begin{pmatrix} -\frac{1}{2\sigma^2} \\ \frac{\mu}{\sigma} \end{pmatrix}}$$

$$c(\chi) = \log \sqrt{2\pi} \quad b(\mu, \sigma^2) = -\frac{\mu}{2\sigma^2} - \log \sigma.$$

$$X_1, \dots, X_n \sim f(\chi, \vartheta) = e^{\vartheta T(\chi) - b(\vartheta) + c(\chi)}, \chi \in A$$

$$L(\vartheta) = e^{\vartheta \sum_{i=1}^n T(\chi_i) - nb(\vartheta) + \sum_{i=1}^n \chi_i}, \chi \in A$$

για την παραπάνω εκθετική οικογένεια κατανομών ισχύει ότι $\sum T(X_i)$ είναι επαρκής και πλήρης.

$$\begin{aligned}
X &\sim f_X(\chi) \\
M_X(t) &= \int e^{t\chi} f_X(\chi) d\chi \quad t \in (-\delta, \delta) \\
M_X(0) &= 1 \\
M'_X(t) \Big|_{t=0} &= E(X) \\
M_X^{(k)}(t) \Big|_{t=0} &= E(X^k)
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
\text{or if } \omega & f_\Psi(\psi) \propto f_X(\psi) e^{t\psi} \Rightarrow f_\Psi(\psi) = c f_X(\psi) e^{t\psi} \\
1 &= \int f_\Psi(\psi) = c \int f_X(\psi) e^{t\psi} = c M_{X(t)} \Rightarrow c = \frac{1}{M_X(t)} \\
\Rightarrow f_\Psi(\psi) &= \frac{1}{M_X(t)} f_X(\psi) e^{t\psi} = e^{t\psi - \log M_X(t) + \log f_X(\psi)}
\end{aligned}$$

óπου $b(t) = \log M_X(t)$ cumulant generating function

$$\begin{aligned}
b(0) &= 0 \\
b'(0) &= \frac{M'_X(t)}{M_X(t)} \Big|_{t=0} = E(X) \\
b''(0) &= \frac{M''_X(t)M_X(t) - (M'_X(t))^2}{M_X(t)} \Big|_{t=0} = E(X^2) - E^2(X) = Var(X)
\end{aligned}$$

Γενικά,

$$\begin{aligned}
f(\chi, \vartheta) &= e^{\vartheta T(\chi) - b(\vartheta) + c(\chi)}, \chi \in A \\
\frac{\partial}{\partial \vartheta} b(\vartheta) &= E_\vartheta(T(\chi)) \\
\frac{\partial^2}{\partial \vartheta^2} b(\vartheta) &= Var_\vartheta(T(\chi))
\end{aligned}$$

$$\log f(\chi, \vartheta) = T(\chi)\vartheta - b(\vartheta) + c(\chi)$$

$$\frac{\partial}{\partial \vartheta} \log f(\chi, \vartheta) = T(\chi) - b'(\vartheta)$$

$$\begin{aligned}
E\left(\frac{\partial}{\partial \vartheta} \log f(\chi, \vartheta)\right) &= 0 \Rightarrow E(T(\chi)) = b'(\vartheta) \\
-E\left(\frac{\partial^2}{\partial \vartheta^2} \log f(\chi, \vartheta)\right) &= E\left(\frac{\partial}{\partial \vartheta} \log f(\chi, \vartheta)\right)^2 = E(T(\chi) - b'(\vartheta))^2 = Var(T(\chi)).
\end{aligned}$$